

Statistikansvarig myndighet:
Skogsstyrelsen

Kvalitetsdeklaration version:2
2023-02-07

KVALITETSDEKLARATION

Lager av barrsågtimmer, massaved och massaflis

Ämnesområde

Jord- och skogsbruk och fiske.

Statistikområde

Produktion i skogsbruket.

Produktkod

JO0306.

Referenstid

2022 31 mars, 30 juni, 30 september och 31 december.

Innehållsförteckning

Statistikens kvalitet	3
1 Relevans.....	3
1.1 Ändamål och informationsbehov	3
1.1.1 Statistikens ändamål.....	3
1.1.2 Statistikankvändares informationsbehov.....	3
1.2 Statistikens innehåll.....	3
1.2.1 Objekt och population	3
1.2.2 Variabler.....	3
1.2.3 Statistiska mått.....	4
1.2.4 Redovisningsgrupper	4
1.2.5 Referenstider	4
2 Tillförlitlighet.....	4
2.1 Tillförlitlighet totalt.....	4
2.2 Osäkerhetskällor	5
2.2.1 Urval.....	5
2.2.2 Ramtäckning	5
2.2.3 Mätning	6
2.2.4 Bortfall.....	6
2.2.5 Bearbetning.....	7
2.2.6 Modellantaganden	8
2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig	8
3 Aktualitet och punktlighet.....	8
3.1 Framställningstid	8
3.2 Frekvens	8
3.3 Punktlighet.....	8
4 Tillgänglighet och tydlighet	8
4.1 Tillgång till statistiken	8
4.2 Möjlighet till ytterligare statistik	8
4.3 Presentation	8
4.4 Dokumentation	8
5 Jämförbarhet och sammanvändbarhet	8
5.1 Jämförbarhet över tid	8
5.2 Jämförbarhet mellan grupper	9
5.3 Sammanvändbarhet i övrigt	9
5.4 Numerisk överensstämmelse	9
Allmänna uppgifter	10
A Klassificeringen Sveriges officiella statistik	10
B Sekretess och personuppgiftsbehandling.....	10
C Bevarande och gallring	10
D Uppgiftsskyldighet.....	10
E EU-reglering och internationell rapportering.....	10
F Historik	10
G Kontaktuppgifter.....	11

Statistikens kvalitet

1 Relevans

1.1 Ändamål och informationsbehov

1.1.1 Statistikens ändamål

Syftet med undersökningen är att med rimlig precision skatta lagervolymer av barrsågtimmer, massaved och massaflis vid kvartalsslut.

Statistiken har flera användningsområden, som underlag för beräkning av bruttoavverkning, konjunkturbedömningar, ekonomiska kalkyler med mera, och kan sägas tillhöra basstatistiken inom skogssektorn.

1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov

Beräkningar av bruttoavverkning

Lageruppgifter används som en komponent i de beräkningar av bruttoavverkning som Skogsstyrelsen genomför och som ingår i officiell statistik (JO0312).

Konjunkturbedömningar

Uppgifter om lager används som en av flera indikationer vid konjunkturbedömningar inom skogsbruket och skogsindustrin.

Ekonomiska kalkyler och nationalräkenskaper

Inom olika ekonomiska kalkyler som till exempel nationalräkenskaper och skogsräkenskaper är lageruppgifter viktiga poster. Speciellt kan nämnas Integrated Environmental Economic Accounts for Forestry (IEEAF), en för samtliga EU-länder gemensam kalkyl över skogsbrukets intäkter, kostnader samt brutto- och nettoförädlingsvärde. IEEAF är också en så kallad satellitkalkyl till Nationalräkenskaperna.

Övrig användning

Uppgifterna används för utredning eller andra ändamål inom skogsbruket, på myndigheter, av forskare med flera.

Vi tar upp undersökningen på Skogsstyrelsens användarråd för skoglig statistik. Användarsynpunkter bedöms och avgörs ifall de kan och ska beaktas.

1.2 Statistikens innehåll

Vi redovisar statistik över lager av barrsågtimmer, massaved och massaflis. Vi redovisar statistiken per region (virkesbalansområde), lagringsplats (bilväg, terminal, industri) och för massaved per sortiment (barrmassaved, granmassaved och lövmassaved). Lager av massaflis redovisar vi enbart per virkesbalansområde.

1.2.1 Objekt och population

Målpopulationen utgörs av industrier, förvaltningar och inköpsföretag som lagrar barrsågtimmer, massaved och massaflis.

1.2.2 Variabler

Variabler (antal)	Definitioner
Virkesbalansområde 1	Län Västernorrland, Västerbotten, Norrbotten, Jämtland (exkl. Härjedalens kommun)
Virkesbalansområde 2	Län Stockholm, Uppsala, Gotland, Västmanland, Dalarna, Gävleborg samt Härjedalens kommun

Virkesbalansområde 3	Län Västra Götaland (exkl. Ale, Lerum, Vårgårda, Bollebygd, Tranemo, Lilla Edet, Mark, Svenljunga, Herrljunga, Vänersborg, Trollhättan, Alingsås, Borås och Ulricehamn kommun), Värmland, Örebro samt Habo och Mullsjö kommun
Virkesbalansområde 4	Län Södermanland, Östergötland, Jönköping (exkl. Habo och Mullsjö kommun), Kronoberg, Kalmar, Blekinge, Skåne, Halland samt kommunerna Ale, Lerum, Vårgårda, Bollebygd, Tranemo, Lilla Edet, Mark, Svenljunga, Herrljunga, Vänersborg, Trollhättan, Alingsås Borås och Ulricehamn.
Terminal	Mellanlagringsplats där barkning, sortering och mätning kan förekomma till exempel järnvägsterminal, hamn.
Bilväg och övrigt	Avses främst framkört till bilväg.
Barrsågtimmer	Sågtimmer av tall och gran
Barrmassaved	Massaved av tall och andra barrträd
Granmassaved	Massaved bestående av enbart gran
Lövmassaved	Massaved bestående av lövträd
Massaflis	Flis för tillverkning av massa

1.2.3 Statistiska mått

Det statistiska måttet är kubikmeter fast mått under bark (m^3 f ub).

Resultatet redovisas i tusental m^3 f ub.

1.2.4 Redovisningsgrupper

Lager av barrsågtimmer, massaflis och massaved per virkesbalansområde och sortiment.

Lager av massaved per sortiment.

Lager av massaved per virkesbalansområde och sortiment.

Lager av massaved per sortiment och lagringsplats.

Lager av barrsågtimmer per lagringsplats.

Redovisning av ovan sker per kvartal och varje tabell innehåller även summa av det som redovisas.

1.2.5 Referenstider

31 mars, 30 juni, 30 september samt 31 december.

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

I samband med förändringar i undersökningen 2013 förekom till en början viss dubbelräkning. Inköpsföretag och de industrier som ingår i samma huvudkoncern rapporterade i vissa fall samma lager. Dessa fel är korrigerade i statistiken och bör vara eliminerade nu. Det går dock inte helt att utesluta att dubbelrapportering kan förekomma.

Uppgifterna är från och med 2019 en totalundersökning varför det inte förekommer några urvalsfel.

Svarsfrekvensen är god, se 2.2.4, och imputering sker för de som inte svarat.

Största svårigheten med undersökningen är att fånga alla företag som behöver ingå för att det totala virkeslagret ska komma med. När det gäller sågverk och massaindustrier anser vi att vi har en mycket god täckning. Vi har också med de största inköpsföretagen och stora skogsägare med avverkning i egen regi. Vi ser över populationen inför varje nytt år men är ödmjuka och konstaterar att viss undertäckning finns.

Bearbetningsfel eller fel i uppgiftslämnandet kan förekomma. Vi rättar fel direkt när de upptäcks och kommenteras med fotnot i vår statistikdatabas.

2.2 Osäkerhetskällor

2.2.1 Urval

Sedan 2019 är undersökningen en totalundersökning.

2.2.2 Ramtäckning

Inför varje nytt år tar vi fram de enheter som ska ingå i undersökningpopulationen.

Förändringar i populationen kan ske mellan åren och under året. Det händer till exempel att företag och anläggningar läggs ner, köps upp, ökar eller minskar sin omsättning eller omstruktureras på annat sätt. Därför kan respondentlistan förändras mellan olika kvartal.

För att underlätta arbetet med att se till att vi fångar in allt virkeslager har vi delat upp populationen per omsättningsklass i tre grupper; sågverk, massaindustri och inköpsföretag. Indelningen underlättar dessutom när vi hanterar bortfall och ska imputera svar. Resultaten redovisar vi dock inte per industrityp eller omsättningsklass.

Vissa företag har verksamhet av flera slag: sågverk, massaindustri och/eller inköpsverksamhet. Dessa företag finns endast med i en kategori och då oftast ”inköpsföretag”. Vissa företag har flera anläggningar och en del har valt att svara separat per anläggning medan andra har en central funktion som svarar för alla anläggningar. Antalet respondenter är därför inte samma som totala antalet anläggningar eller företag.

Sågverk

Från och med 2022 är endast sågverk med en omsättning större än 20 miljoner kronor med (omsättningsklass 6 och större) Merparten av produktionen av sågade trävaror i landet är starkt koncentrerad till stora enheter.

Vi hämtar uppgifter om företag som bedriver sågning från SCB:s företagsregister. Vi tar med alla som har SNI-kod 16,001 på första, andra eller tredje plats och omsättningsklass 6 eller större. Flera av företagen har flera sågverk. Det innebär att antalet företag inte är lika med antalet sågverk.

Cut-off gränsen för sågverk, omsättningsklass 6 eller större är införd utifrån att tillräcklig kvalitet i relation till kostnader ändå uppnås samtidigt som det bidrar till minskad uppgiftslämnarbörda. Under 2021 bidrog sågverk i omsättningsklass 4 och 5 med mindre än 1 procent av den totala lagervolymen. Vi gör inte något schablontillägg för dessa företag.

Företagsregistrets SNI-kod 16.001 ”sågning av trä” innehåller även många företag som visserligen har koden sågning men som inte längre sågar samt företag som har större delen av sin omsättning från annat än sågning. Av 1 425 företag i företagsregistret var det endast 145 sågverksföretag som hade omsättningsklass 6 eller större. Av dessa var det 56 som antingen inte bedriver någon sågning eller som

omsätter mindre än 20 miljoner i sågverksverksamhet. De är därmed inte målgrupp för undersökningen. Resterande 89 företag är med i undersökningen.

Massaindustri

Totalt finns det 30 massabruk i landet. Virkeslager vid samtliga av dessa samlas in i undersökningen. Antingen via de 15 respondenter som vi har med i kategorin Massaindustri eller via 4 företag inom kategorin Inköp.

Inköpsbolag

Många virkesförbrukande industrier anlitar inköpsföretag eller har egna inköpsorganisationer som skaffar virke till industrin. Något egentligt register över dessa inköpsbolag finns inte. Vi har använt oss av flera olika källor för att skapa en population som vi kan använda i undersökningen.

Enligt företagsregistret finns det 5 840 företag med verksamhet inom drivning (02.200). Många företag inom klassen drivning är också inköpsföretag. När vi räknar bort fysiska personer, oskiftade dödsbon samt företag i omsättningsklass 5 och lägre får vi kvar 115 företag.

I företagsregistret finns också företag klassade som skogsförvaltning (02.101). Vissa företag inom klassen skogsförvaltning bedriver också inköpsverksamhet. Totalt rör det sig om 2 073 företag. När vi tar bort fysiska personer, oskiftade dödsbon samt företag i omsättningsklass 5 och lägre blir det kvar 85.

Dessa 115 och 85 företag har vi granskat vart och ett för att utreda om de är inköpsföretag och därmed ska vara med i undersökningen. Vi har jämfört med ett register över ombud, det vill säga sådana företag som lämnat in avverkningsanmälningar för andra skogsägare. Vi har också jämfört listan på företag med de företag vi har med i kategorierna sågverk och massaindustri. Många företag bedriver även sågning eller massaproduktion och är med i undersökningen som ”sågverk” eller ”massaindustri”. I de fall vi varit osäkra om företaget ska vara med eller inte har vi använt oss av allabolag.se samt företagens egna webbplatser.

När enkäten skickades ut 31 mars hade vi med 24 respondenter i kategorin ”Inköp”. Det visade sig att 3 av dessa representerade företag med låg omsättning så vi valde att inte ta med dem i fortsättningen. Några av respondenterna representerar olika delar i ett och samma företag.

2.2.3 Mätning

Från och med 2021 utgår enkäten enbart som webbenkät. Tidigare har det varit möjligt att även svara via pappersenkät eller i Excel.

Länk till webbenkäten samt missiv skickas ut via mejl så att det finns respondenterna tillhanda senast det datum som undersökningen avser. I normalfallet får respondenterna tre veckor på sig att besvara enkäten. Två till tre dagar efter sista svarsdatum skickar vi en påminnelse till dem som inte svarat. Ytterligare en påminnelse går ut i de fall vi inte fått in tillräckligt många svar efter den första påminnelsen.

Under semesterperioden, när lager avseende 30 juni samlas in, har tidigare svarstiden varit förlängd och resultatpublicering senarelagd på grund av svårighet att få in svar. I år gjorde vi, efter önskemål från användare, ett försök att samla in uppgifterna på samma sätt som övriga mättillfällen för att kunna presentera resultaten tidigare.

2.2.4 Bortfall

Svarsfrekvensen bland inköpsföretag och massaindustri är mycket god. I gruppen sågverk är svarsfrekvensen lägre. Under 2022 har svarsfrekvensen för sågverk varit lägre än den varit föregående år.

Vi skickade ut enkäten till 131 olika respondenter. Av dessa föll av olika anledningar 16 bort. Några svarade att de aldrig har lager av aktuella produkter, några visade sig ha lägre omsättning än angivet, några anläggningar i en och samma koncern kom överens om att en företagsgemensam funktion skulle överta rapporteringen. Det innebar att totalt var 115 respondenter med i undersökningen avseende 31 mars 2022.

Sista kvartalet hade antal respondenter bland ”sågverk” minskat till 70. Anledningen var att vi kom överens med ytterligare en sågverkskoncern om att de redovisar för alla sina sågverk via en central funktion.

Tabell 4. Antal respondenter per kategori (OBS! avser indelning för respondenter och inte faktiska anläggningar eller företag)

	Sågverk	Inköp	Massaindustri	Totalt
31 mars 2022	79	21	15	115
30 juni 2022	79	20	15	114
30 september 2022	70	19	15	104
31 mars 2022	70	19	15	104

Tabell 5. Redovisning av svarsfrekvens innan imputering

	2022 31 mars	2022 30 juni	2022 30 sep	2022 31 dec
Samtliga	77%	78%	75%	79%
Massaindustri	91%	93%	87%	87%
Inköpsföretag	95%	100%	89%	100%
Sågverk	75%	70%	69%	71%

2.2.5 Bearbetning

Undersökningen sköts och administreras helt inom enheten för statistik och datainsamling på Skogsstyrelsen.

Uppgifter som uppgiftslämnarna angett i sina svar ligger till grund för lagerberäkningarna. Om vi vid granskning av svaren upptäcker ett misstänkt partiellt bortfall eller en outlier kontaktar vi uppgiftslämnaren för komplettering. Ändring av uppenbara fel som till exempel svar i tusental och redovisning på fel virkesbalansområde gör vi utan kontakt med uppgiftslämnare.

Imputering sker alltid för bortfall. Imputering kan ske på tre olika sätt, genom att ta medelvärdet för hur företag inom samma balansområde och omsättningsklass har svarat, genom att se hur företaget har svarat motsvarande tidpunkt året innan och genom att se om det finns en trend i hur motsvarande företag i undersökningen har svarat.

Ibland kommer svar in efter att vi har publicerat resultaten. Då gör vi en ny resultatberäkning, byter ut imputerade värden till rapporterade. I de fall korrigeringen innebär nya aggregerade siffror (redovisning sker i tusental kubikmeter) korrigerar vi även uppgifterna i statistikdatabasen. Skulle de nya resultaten vara mycket avvikande från de publicerade kan vi även göra ett nytt nyhetsutskick för att uppmärksamma användarna på detta.

Nytt för 2022 var att lager av barrsågtimmer skulle redovisas per lagringsplats; industri, bilväg och terminal. Flera företag hörde av sig och var osäkra på var gränserna mellan terminal och industri går. Vi valde därför att slå ihop lagren vid industri och terminal från och med kvartal 3.

Inga osäkerhetsmått beräknas i dagsläget i anslutning till statistiken.

2.2.6 Modellantaganden

Inga övriga.

2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig

Endast slutlig statistik.

3 Aktualitet och punktlighet

3.1 Framställningstid

5-6 veckor.

3.2 Frekvens

Kvartalsvis.

3.3 Punktlighet

God och enligt publiceringsplan.

4 Tillgänglighet och tydlighet

4.1 Tillgång till statistiken

Resultaten från undersökningen finns i Skogsstyrelsens [statistikdatabas](#) och i ett statistikfaktablad. Dessutom lägger vi i samband med publicering ut en nyhet på Skogsstyrelsens externa webb. De som valt att prenumerera på statistiknyheter från oss får även statistiknyheten via e-post. Statistiknyhet och publiceringskalender finns på [statistikens startside](#).

4.2 Möjlighet till ytterligare statistik

Underlaget är skyddat med stöd av offentlighets- och sekretesslagen. I de fall primärdata efterfrågas kommer särskild prövning att ske.

4.3 Presentation

Resultaten läggs ut i tabeller i Skogsstyrelsens statistikdatabas. Där kan användarna skapa egna tabeller och diagram. Tidigare har vi presenterat statistiken i serien Statistiska meddelanden men från och med 2022 har vi övergått till statistikfaktablad. Statistikfaktabladen innehåller en sammanfattning av de viktigaste resultaten i form av diagram och text. Varje undersökning har en egen [produktsida](#) på Skogsstyrelsens externa webb. På den sidan presenterar vi delar av resultaten i en faktaruta, i diagram och genom länkar till tabeller i statistikdatabasen. På produktsidan finns länkar till statistikfaktablad, kvalitetsdeklaration och Skogsstyrelsens statistikdatabas.

4.4 Dokumentation

Denna ”Kvalitetsdeklaration” utgör den allmänt tillgängliga dokumentationen som finns av statistiken. Tidigare var dokumentationen uppdelat på två olika dokument, Beskrivning av statistiken och Fördjupad dokumentation. Samtliga dokument finns på vår webbplats.

5 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

5.1 Jämförbarhet över tid

I och med större förändringar i undersökningen från och med 2022 går det inte att jämföra resultaten från 2022 med tidigare år. Förändringarna innebar en nivåhöjning på omkring 200 000 kubikmeter när det gäller barrsågtimmer. Även för övriga sortiment finns en mindre nivåhöjning.

Jämförbarheten mellan 2021 och tidigare år är god.

5.2 Jämförbarhet mellan grupper

Resultat mellan olika virkesbalansområden, sortiment och lagringsplatser går att jämföra men tänk på att antalet sågverk och massaindustrier är olika i de olika virkesbalansområdena.

Vi har valt att inte publicera resultat per balansområde, sortiment och lagringsplats i samma tabell med anledning av att inte röja enskilda uppgiftslämnare.

5.3 Samanvändbarhet i övrigt

Det finns ingen annan eller liknande lagerstatistik inom området.

Sammanvändbarheten med annan statistik försvåras av att uppgifter redovisas efter virkesbalansområden vilket är en ovanlig regionindelning. Statistiken används som underlag för beräkning av Bruttoavverkning (JO0312).

5.4 Numerisk överensstämmelse

-

Allmänna uppgifter

A Klassificeringen Sveriges officiella statistik

Statistiken avser Sveriges officiella statistik.

B Sekretess och personuppgiftsbehandling

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

C Bevarande och gallring

Det sker ingen gallring av primärdata.

Uppgifterna arkiveras från och med 2013 hos Skogsstyrelsen. Uppgifter avseende tidigare år finns arkiverade hos Statistiska centralbyrån.

Vi skickar en digital kopia av statistiska meddelanden (SM) och denna kvalitetsbeskrivning till Kungliga biblioteket (ombesörjs av SCB).

D Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet föreligger inte enligt lagen om den officiella statistiken (SFS 2001:99).

E EU-reglering och internationell rapportering

Ingen EU-reglering.

Uppgifterna ingår indirekt i internationell rapportering. EU:s statistikorgan, Eurostat, samlar årligen in uppgifter där lagerstatistik används. The Joint Forest Sector Questionnaire (JFSQ) samlar in uppgifter om avverkning, produktion och handel med trä och träprodukter. Innehållet i JFSQ sammanvänds och samordnas av ett antal internationella organisationer förutom Eurostat, UNECE, FAO, ITTO.

F Historik

Från 1955-2012 ansvarade SCB för undersökningen, delvis på uppdrag av Skogsstyrelsen.

I samband med att produkten genomgick en större genomlysning 2012, presenterades ett nytt upplägg på ett av användarrådets möten. Bland annat diskuterades vilka regioner som statistiken bör redovisas på, virkesbalansområde, landsdelar eller annan indelning. Valet föll på att bibehålla regionindelningen på virkesbalansområden. Förändringen 2013 om att redovisa lager av barrsågtimmer per kvartal i stället för som tidigare per år föranleddes också av önskemål från användarhall.

Från och med 2013 produceras statistiken av Skogsstyrelsen.

Fram till och med 2013 bestod statistiken av två statistikprodukter; JO0305 Lager av barrsågtimmer (årsvis statistik) samt JO0306 Lager av massaved och massafelis (kvartalsvis statistik).

År 2014 slog vi ihop de båda statistikprodukterna till den kvartalsvisa nya produkten JO0306 Lager av barrsågtimmer, massaved och massafelis.

År 2015 gjorde vi en kvalitetsstudie som handlade om täckningsgraden av den del av uppgifterna som kom från Skogsindustrierna, möjligheterna att publicera lager av barrsågtimmer efter lagringsställe samt beräkning av medelfel. Skogsindustrierna angav att de inte hade möjlighet att inkludera frågan om lagringsplats i sin undersökning. Det framkom att volymer i bilväglager inte ingick i deras

undersökning. Kvalitetsstudien visade att de sågverk som ingick i Skogsstyrelsens undersökning hade cirka 20 % av lagret av barrsågtimmer vid bilväg. Andelen varierade något mellan olika kvartal. Om relationerna var densamma som för de företag som ingick i Skogsindustriernas underlag innebär det att vi missade 300 000 – 900 000 m³sk barrsågtimmer. Försök att beräkna medelfel för undersökningen gjordes inte, främst med tanke på att felet med de missade lagren av barrsågtimmer vid bilväg var så pass stort att ett medelfel skulle bli meningslöst att ta fram.

År 2016 tog vi bort frågan om barrsågtimmer per lagringsplats.

År 2020 lade vi på försök återigen till en möjlighet att redovisa lager av barrsågtimmer per lagringsplats.

Från och med 2022 använder vi oss inte längre av uppgifter från Skogsindustrierna och vi redovisar nu lager av barrsågtimmer per lagringsplats. Vi har också ändrat till att bara ta med företag med omsättningsklass 6 och större.

G Kontaktuppgifter

Statistikansvarig myndighet: Skogsstyrelsen

Kontakt: Katarina Ekberg

E-post: katarina.ekberg@skogsstyrelsen.se

Telefon: 036-35 93 44